

AHOJ!

Ledenbrief van de

Vereniging Vrienden Nederland - Tsjechië & Slowakije

Nr. 124 januari 1997

COLOFON

Bestuur:

A. Hoogstad voorzitter
Antoniuslaan 33, 3341 GA Hendrik Ido Ambacht
Tel. 078-6 81 26 03

Mevr. H.G. v.d. Burg-Meijer secretaris
Nieuwendamlaan 274, 2547 JR Den Haag
Tel. en fax 070-3 25 86 79

A. den Boogert penningmeester
Postgiro rek.nr. 379543 t.n.v.
Ver. Vrienden Nederland-Tsjechië & Slowakije
Tel. en fax 010-4 20 55 81

mevr. M. van Dorst G.P.A. Schöpping
G. Molenaar mevr. H. Sugito
C. Oostveen J. Vrijhof

Redactie Ledenbrief:

Mevr. H.G. v.d. Burg-Meijer tel. en fax 070-3 25 86 79
Nieuwendamlaan 274, 2547 JR Den Haag

Mevr. H. Sugito J. Vrijhof
J. Sugito J.F.E. Wallin
mevr. J. van Unnik

Ledenadministratie:

Mevr. H.G. v.d. Burg-Meijer
Nieuwendamlaan 274, 2547 JR Den Haag

GTSM (Genootschap voor Tsjechische en Slowaakse Muziek):

Hans Wallin (voorzitter) tel. 070-3 27 87 06
Prins Bernhardlaan 21, 2264 CA Leidschendam

Wim Brandse
Jacques de Co

Afdelingen:

Amsterdam: K.L. Thio tel. 020-6 79 14 23
Rotterdam: A. den Boogert tel. 010-4 20 55 81
Den Haag: L.M.A. Marcus tel. 070-3 56 04 88

V.N.T.S.-Filmdienst:

K.L. Thio tel. 020-6 79 14 23
Van Baerlestraat 59, 1071 AR Amsterdam

Info Stedenbanden:

J.M. van Gastel tel. 070-3 90 11 90

Info Reisdienst:

A. Hoogstad tel. 078-6 81 26 03

ISSN 1383-0899

Nieuwe leden: Van harte welkom
in het nieuwe jaar!

21/11 Fam. J.F.H. van Zuilen, Tiel
24/11 Fam. B. Blikendaal,
Abcoude
24/11 Fam. D. Steenberg, Veeningen
28/11 Mevr. B.M.A. Eshuis-Marsink,
Zoetermeer
10/12 Fam. L. van Zuilen,
Vlaardingen
14/12 Fam. H. van Veen, Neede
18/12 Dhr. E. Truijens,
Amsterdam
03/01 Fam. G. Roorda,
Hoogeveen
06/01 Mevr. A. Brouwer,
Harenemolen
07/01 Mevr. A. Raben, Vorden

*In het hart van Krkonose / Benecko
100 km van Praag
Kamers en appartementen voor 4/5
personen met alle comfort (bad - wc)
Tsjechische keuken - vol pension
Vanaf f14,00 p.p.n.*

*Pension Jilm
514 01 Jilemnice
tel. 0042-432-2829
0042-432-2865 (na 18.00 uur)*

Bij de voorplaat:

*Een kalenderplaat van de maand
Januari van Miluláš Ales.
Zie het "portret" op pag. 19.*

VAN DE VOORZITTER

Allereerst wens ik alle leden van onze vereniging een Gelukkig Nieuwjaar toe. Šťastný Nový Rok.

Het begin van het jaar is met een koudegolf ingezet. Kwam het kwik vandaag niet hoger dan -7° , in Praag, zo vertelde een vriend van mij zoeven aan de telefoon, was een temperatuur gemeten van -33° . Hij kreeg zijn auto dan ook niet gestart.

Op 4 januari hebben wij de eerste vergadering van het algemeen bestuur. Dan zullen wij de stand van zaken aangaande de Slowaakse reis opmaken. In grote lijnen staat het programma vast; het reserveren van de hotels kan nu beginnen; en andere zaken vastleggen.

Het is altijd weer een uitdaging voor hen die ermee bezig zijn om er iets moois van te maken. En spannend hoe het zal uitpakken. Reizen heeft iets avontuurlijks. De organisatoren dragen een flinke verantwoordelijkheid. Ik heb dat een paar keer gedaan en was er nooit zeker van of ik niet iets heel belangrijks over het hoofd had gezien. Pas wanneer wij weer thuis waren, viel die onzekerheid van mij af.

Er kunnen zich bij een groepsreis ook dingen voordoen waar je part noch deel aan hebt. Een zekere inbeelding wat dan te doen kan ook geen kwaad, een mens is echter beperkt in zijn voorstellingsvermogen. Een groepsreis van mensen die iets gemeenschappelijks hebben en elkaar dus kennen, zoals in onze vereniging, betekent dan ook dat de verantwoordelijkheid gezamenlijk gedragen wordt en dat er mensen bij zijn die in het voorkomende geval oplossingen weten aan te dragen.

In het oude jaar verzonden wij een briefje aan de President van de Tsjechische Republiek, Václav Havel, met onze wens voor een voorspoedig herstel van zijn gezondheid. De gedachte voor betuiging van medeleven kwam uit onze leden voort, die zorg hebben over hem.

De voorbereiding voor de jaarlijkse Ledenvergadering is begonnen. Dat is niet alleen een zaak voor het bestuur. Ook de leden dienen daarin betrokken te zijn. Zij kunnen bijvoorbeeld kandidaat-bestuursleden naar voren brengen. Twee leden van het bestuur zijn namelijk aan de beurt van aftreden: Cok Oostveen en Guido Schöpping. Cok stelt zich niet herkiesbaar, wil wel de informatiedagen blijven organiseren; Guido is wel herkiesbaar. Wanneer leden kandidaten weten te stellen, verhoogt dat het democratisch gehalte van onze vereniging. Zoals ieder orgaan heeft ook een vereniging van tijd tot tijd nieuw bloed nodig en doorstroming daarvan is een goede zaak, een teken van leven.

De Ledenvergadering is op zaterdag 5 april 1997 in het voor ons langzamerhand vertrouwde Motel Breukelen. Wij kozen weer voor deze lokatie omdat het centraal ligt en voor iedereen gemakkelijk bereikbaar is. En relatief goedkoop.....

Met goede moed gaan wij 1997 in.

Arie Hoogstad

**tsjechrent
cottages**

Znojmo - Vranov en Bitov

Vakantie in schilderachtige wijnstreek

Kastelen, meren, uitzichten, natuurparken, monumenten

Vrijstaande woningen en appartementen, 2 - 26 pers. Tevens horsefarm accommodatie met uitgebreide paardrij(les) mogelijkheden en zeer luxe kamers. bv. 1 pers f 25,- / 2 pers f 35,- / 4 pers f 55,- p/d
Woning aan water voor 4 pers. f 340,- p.w / in hoogseizoen. Kwaliteit en low-budget door ons direkte contact met de verhuurders. Onze vertegenwoordigers zijn in de direkte omgeving aanwezig
Afwisselend landschap met helder zwembad en recreatie mogelijkheden
info: ma/za. tot 21.00u tel. 0527-652830 / 652145 Fax. 0527-652101

VAN HET BESTUUR

Hartelijk dank lieve leden voor alle Kerst- en Nieuwjaarswensen die wij van u mochten ontvangen. Heel fijn! Laten we samen ons best doen er een goed jaar van te maken.

Een nieuw kalenderjaar begint met het betalen van de contributie/donatie. Dat mag best meer zijn dan het minimumbedrag; elk extra'tje is van harte welkom. De acceptgiro is wederom als adressering gebruikt en om extra werk en kosten te besparen, is het bewijs van lidmaatschap er al vast bijgevoegd.

Het verslag van de najaarsconferentie (16 nov.jl) is bijna klaar. Belangstellenden kunnen dit verslag met een briefje of telefoontje bij het secretariaat opvragen.

De Slowakije-reis loopt als een trein en is al bijna volgeboekt. Geen wonder als je met je vriendenclub op stap gaat.

Maar eerst is er de Ledenvergadering; daarvoor zoeken we nog kandidaten voor het algemeen bestuur. Met belangstelling kijken wij naar de postbode uit.

Hennie van der Burg

VAN DE REDACTIE

Er is veel kopij ontvangen. Ja, dat komt ervan als er een maand pauze is. Eigen schuld, dikke bult. Dus weer een dik nummer? Niks daarvan! We moeten juist afslanken (modern woord). 'Ahoj' mag slechts 24 pagina's tellen, om organisatorische en financiële redenen en toch moet 'Ahoj' gezellig en gevarieerd blijven. Een hele opgave.

Als blijkt dat we de grens overschrijden (dat is pas te zien als alle kopij is verwerkt en wij de advertenties er tussen gaan plaatsen), dan moeten we er iets uit weg laten en braaf bewaren voor het volgende nummer van 'Ahoj'. Zo doen we dat voortaan, denken we.

Onze leden hebben veel te vertellen, die rubriek is dan ook goed gevuld. Het vakantieverslag van Martin Segers lag al drie maanden in de map (vanwege de lengte); nu moet het er maar eens van komen - het begin is er.

De knipselmap is buitengewoon omvangrijk; dat heeft o.a. te maken met Internet. Allemaal nieuws in korte berichten, dat mag u niet missen. Dus... daar maken we plaats voor en pikken derhalve ruimte van rubrieken die minder dan een volle pagina vergen. Het is scharrelen, maar we komen er wel uit.

In het volgende nummer van 'Ahoj' komt het evenement "Tsjechische Veteranen Dag" van 27 april a.s. aan de orde alsmede onze jaarlijkse Ledenvergadering.

Dit rubriekje houden we dus ook kort. Lekker makkelijk!

Hennie v.d. Burg

**VAN URK BEMIDDELT HET GEHELE JAAR UW
VAKANTIE IN GEHEEL TSJECHIË**

**RUIME KEUZE UIT DIVERSE MOGELIJKHEDEN EN PRIJSKLASSEN.
UW PAAS- & VOORJAARSVAKANTIE 1997 KUNT U NU VAST BOEKEN!**

Inlichtingen bij:

**Van Urk, Amsterdam, telefoon 020 - 4193262
telefax 020 - 4193191**

REISINFORMATIEMARKTEN TSJECHIË EN SLOWAKIJE

Het afgelopen najaar hebt u de vooraankondiging in "AHOJ" kunnen lezen. Nu dus de beloofde nadere informatie, voor zover nu bekend. Achter de schermen wordt nog steeds hard gewerkt om van succes verzekerd te zijn.

Als u dit leest, hebben alle adverteerders en leden, die naar verwachting een goede bijdrage aan het welslagen kunnen leveren, een uitnodiging ontvangen. Mocht dit niet zo zijn dan is er ergens iets mis gegaan.

Ga niet in een hoekje zitten kniezen maar bel naar Cok Oostveen, tel/fax 020-6628546.

Bij de betrokken stedenbanden zijn veel mensen enthousiast aan het werk. Plaatselijke reisorganisaties en nabije jumelage-gemeenten worden benaderd. De publiciteit wordt verzorgd.

Kortom: wat ons betreft mag het feest beginnen.

U treft niet alleen de verzameling reisfolders en de stedenbanden aan. Fotoboeken, video's, muziek, souvenirs, taalcursussen, bier, wijn en dergelijke zorgen voor een gezellige aankleding.

Onze reismarkten zijn niet alleen bedoeld voor buitenstaanders. Hiermee bedoel ik dus niet-leden. Ook leden zijn welkom. Natuurlijk zijn leden goed op de hoogte van de reismogelijkheden, maar er is altijd wel wat nieuws te ontdekken. U kunt een gezellig praatje maken of ervaringen uitwisselen met anderen.

Agenda's trekken. Hier komen de data:

In Waddinxveen moet u op 15 februari tussen 11 en 16 uur zijn in het zalencentrum "Het Nieuwe Trefpunt", gelegen aan de Stationsstraat 18.

Waddinxveen heeft een stedenband met Pelhřimov. Naast deze stedenband zijn vrijwel alle andere stedenbanden in en rond het "Groene Hart" benaderd. Velen hebben reeds toegezegd acte de présence te zullen geven.

Op 22 maart is Roden aan de beurt. In deze Drentse plaats kunt u van 11 tot 16 uur terecht in het Cultureel Centrum "Winsinghof" aan de Brink 10, middenin Roden. Roden heeft een jumelage met Litomyšl, de geboorteplaats van Smetana. Elk jaar organiseert Roden een culturele reis naar het zeer hoog aangeschreven Muziek Festival van Litomyšl. Geïnteresseerd? Kom dan op 22 maart naar Roden.

's Avonds treedt in "De Pompstee", ook aan de Brink, een Big Band (jazz) uit Litomyšl op. Misschien een reden om te blijven! Ook in Roden wordt er plaats ingeruimd voor andere stedenbanden en lokale reisorganisaties.

De derde en laatste markt wordt gehouden in Doetinchem en wel op 26 april (in het oktober-nummer van 'Ahoj' was een verkeerde datum genoemd) in de hal van het "Amphion", Schouwburgplein 1. Van 12 tot 17 uur kunt u er terecht.

De week voorafgaand staat Doetinchem in het teken van de Tsjechische Cultuur. Muziek, theater, beeldende kunst, etc. Nadere informatie volgt nog.

Cok Oostveen

Cok Oostveen verzamelt voor de V.N.T.S. allerlei informatie op het gebied van reizen, vervoer, vakantiewoningen e.d. Een en ander staat ter beschikking van V.N.T.S.-leden. Hebt u op dit gebied nuttige informatie voor de V.N.T.S., laat het Cok dan weten. Zijn adres is: Mesdagstraat 23-I, 1073 HJ Amsterdam. Tel. 020-6628546.

NIEUWS VAN DE STEDENBANDEN

Nieuwe jumelage: Groningen - Zlín

In september jl. vond de conferentie "Gemeente als basisschakel voor de integratie van een gehandicapte burger" plaats in de Tsjechische stad Zlín. Deze 3-daagse conferentie belichtte aspecten van de gehandicapte mens in de samenleving. Behalve een 40-tal Nederlandse deelnemers/sprekers hebben ongeveer 200 Tsjechische bezoekers de verschillende lezingen beluisterd.

De conferentie was een groot succes.

Tijdens de conferentie heeft een heuglijk feit plaats gevonden, nl. de ondertekening van het vriendschappelijk verdrag tussen de Gemeente Groningen en de Gemeente Zlín. Namens de Gemeente Groningen tekende het gemeenteraadslid mevrouw V.d. Stap. Namens Zlín heeft burgemeester Datka zijn handtekening gezet. De ondertekening heeft een officieel karakter gegeven aan de reeds jarenlange uitwisselingen van verschillende groepen mensen tussen beide steden. De inmiddels 4 jaar geleden opgerichte Stichting Integratie Gehandicapten Groningen-Zlín (in de Tsjechische Republiek heet de zusterstichting Zlín-Groningen) is vooral actief op het gebied van gehandicaptenbeleid. De ondertekening wordt dan ook gezien als waardering voor alle activiteiten, die door particuliere personen zijn verricht.

De bedoeling is om de contacten tussen de beide steden uit te breiden en te verdiepen.

Liba Noya-Tupá, Groningen

Wat in de aanhef van "Uit de knipselmap" staat, geldt ook voor de stedenbandberichten. In het vervolg niet meer dan ongeveer twee bladzijden. Toch hoop ik dat de correspondenten in den lande informatie zullen blijven zenden. Beter ingekorte berichten dan géén berichten, immers.

Scriptie

Of het een absolute primeur is, durf ik niet te zeggen, maar het vermelden waard is het wel, de doctoraal scriptie van Rianke Barten, studente aan de Rijks Universiteit van Groningen. Die heeft het belang van stedenbanden als onderwerp en extra leuk is dat de jumelage van het Drentse Roden met het Tsjechische Litomyšl, naast de stedenband Groningen-Moermansk, centraal staat. Via een door de Stichting Oost-West Kontakten gezonden knipsel uit het Roder Journaal werd ik op de scriptie attent gemaakt.

Rianke Barten begint te constateren dat na de 2e wereldoorlog nog al wat jumelages tot stand kwamen in het kader van de bevordering van vrede en vriendschap tussen de volkeren, wat mogelijk een nieuwe oorlog zou kunnen voorkomen. Maar contacten tussen Oost en West Europa waren tijdens de Koude Oorlog bijna onmogelijk. Uiteindelijk kwam er hier en daar toch iets op gang, onder meer in Roden, waar het plaatselijk vredesplatform welbewust oostwaarts wilde. Contacten in Litomyšl leidden echter pas in 1990 tot een echte stedenband. Bevordering van wederzijds begrip en vriendschap tussen de inwoners stond (en staat) op de voorgrond. Dus bij uitwisselingen de bezoekers liefst onder te brengen in gastgezinnen.

Rianke heeft gemerkt dat zo'n stedenband vooral bijdraagt aan een nieuwe, betere beeldvorming van elkaar. Een eventueel vijandbeeld en bestaande vooroordelen kunnen zo worden weggenomen. Zij meent dat via een stedenband vaak meer bereikt kan worden dan door contacten op landelijk niveau. Dat geldt ook bij hulpacties, die beter gericht kunnen worden en bij adviezen bij lokale democratiseringsprocessen in Oost Europa.

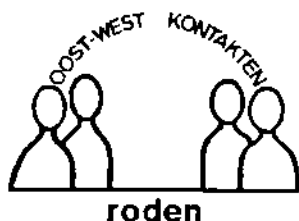
Een kritische aantekening maakt de studente bij het feit dat de gemeente Roden zich te ver distantieert van de stedenbandactiviteiten en dit overlaat aan de plaatselijke stichting Oost-West

Kontakten. Volgens haar moet de gemeenteraad er bij betrokken blijven. Niet alleen voor het verlenen van subsidie, ook met informatie-uitwisseling. Ook zou de stichting een beroep moeten kunnen doen op de specifieke kennis van de gemeente. Er zijn al projecten uitgevoerd, maar een (te) klein gedeelte van de bevolking is bij de contacten betrokken. De promotie van de stedenband door de stichting levert niet veel op, vindt de schrijfster. Zij denkt dat het beter is bepaalde organisaties en personen te benaderen voor deelname. Samenwerkingsprojecten moeten bevorderd worden. Zonder vernieuwende projecten is er het gevaar dat de stedenband alleen nog vakantiereisjes en gemeenschappelijke concerten of sportevenementen oplevert, gaat Rianke Barten verder.

Opmerkelijk is haar stelling dat de stichting ieder jaar veel geld overhoudt en er dus meer voor de stedenband moet worden uitgegeven. En ze denkt dat er nog donaties, subsidies en sponsorgelden te verwerven zijn, dus nog meer geldmiddelen en ruimte voor verdere samenwerkingsprojecten.

Best nog al wat kritische opmerkingen in de scriptie dus, maar Rianke Barten eindigt toch met een compliment voor alles wat er in de stedenband Roden-Litomyšl al is bereikt.

Roden Litomyšl

In de vorige 'Ahoj' is de viering van het vijfjarig bestaan van de stedenband, begin oktober jl. al aan de orde geweest. Als een van de activiteiten werd vermeld een discussiebijeenkomst onder leiding van dr. Hans Renner.

Dr. Renner is hoofddocent Geschiedenis van Midden- en Oost-Europa aan de Rijksuniversiteit van Groningen en afkomstig uit Litomyšl. Hij voelt zich mede daarom bijzonder betrokken bij de stedenband, aan

de totstandkoming waarvan hij zijn steentje heeft bijgedragen. De lustrumviering was voor de Stichting Oost-West Kontakten aanleiding Hans Renner te benoemen als erelid van de stichting als blijk van waardering voor zijn verdiensten, ook voor de stedenband. Een geste die door hem zeer op prijs werd gesteld, zo lees ik in het Roder Journaal van 8 oktober.

Tijdens de discussiebijeenkomst zei dr. Renner dat integratie tussen de Europese volkeren alleen kans van slagen heeft als die volkeren op alle mogelijke terreinen gaan samenwerken en dat in die samenwerking stedenbanden een grote rol kunnen spelen. Om eenheid te bereiken zal men moeten leren van de fouten uit de nationale geschiedenis van de landen, aldus dr. Renner die verder wees op de parallellen in sommige geschiedenissen. Voor Tsjechië en Nederland zag hij als zulke parallellen de strijd tussen de protestanten en hun overheersers en het ondergaan van bezetting door Nazi-Duitsland. Door wat er na de tweede wereldoorlog gebeurde werden de verschillen tussen Nederland en Tsjechië erg groot. Door elkaar te helpen en samen te werken kan het verschil weer kleiner worden, benadrukte de spreker. Uiterst belangrijk is de integratie van Tsjechië in West Europa, ook via een lidmaatschap van de Europese Unie en de Navo. "Veel zal ook afhangen van de tijd die het land nodig heeft om dezelfde standaard als West Europa te bereiken en een rustige, gelijkmatige ontwikkeling is daarbij van groot belang", zo besloot dr. Renner zijn betoog.

Eén van de contacten, waarvoor de stichting heeft bemiddeld, betreft die tussen de Algemene Woningstichting Roden (AWR) en het ouderencentrum in Litomyšl. AWR is actief op het gebied van seniorenwoningen en wil de partner in Tsjechië in deze, waar nodig, terzijde staan. Met advies, maar ook materieel. Een delegatie van AWR ging onlangs naar Litomyšl en bracht een geschenk voor het ouderencentrum mee. Een heel welkom cadeau, want het ging om een traplift, niet alleen in Litomyšl, maar zelfs in heel Tsjechië een tot dan onbekend hulpmiddel. Voor de gehandicapte bewoners van het ouderencentrum niets minder dan een sensatie om nu zonder problemen van beneden naar boven en omgekeerd te kunnen komen, zo constateerde AWR-directeur Harry Waals.

Tot slot nog een berichtje over de activiteiten in het kader van deze stedenband. Met financiële en andere hulp van een aantal bedrijven, van de gemeente en van de stichting Oost-West Kontakten, was het voor een groep mensen, die anders niet zo makkelijk aan reizen toekomt, mogelijk een bezoek aan Litomyšl te brengen. Per bus gingen 36 personen uit Roden en omgeving - t.w. bezoekers van de Soos en het Eetcafé voor licht verstandelijk gehandicapten,

deelnemers aan de cursus "Handig voor zelfstandig", cursisten van lees- en schrijfgroepen en deelnemers van "Begeleid Wonen" - naar de partnergemeente, met onderweg een bezoek aan Praag. Alle reisgenoten werkten mee aan de over de reis gemaakte verslagen, die tot een boekje gebundeld zullen worden. In het Roder Journaal van 12 november jl. stond al een bloemlezing uit de verhalen. Daaruit blijkt dat de deelnemers allemaal enorm enthousiast zijn over wat ze op de reis hebben ervaren. Wat ook de meeste indruk heeft gemaakt, over één ding zijn ze het allemaal eens: dank zij de sponsors, de begeleiders en de mensen uit Litomyšl is het een geweldige reis geweest naar het mooie Tsjechië en het mag best nog eens een keer worden overgedaan.

Jan van Gastel

VAN DE LEDEN

Het nieuws over Slowakije dat wij van Sytse Knypstra/Groningen ontvingen, is terug te vinden in de rubriek "Van en Over".

Eveneens in "Van en Over" een door Bert Marcus/Den Haag ingezonden stuk, getiteld 'Ambtenaar in den vreemde'.

Bij "Allerhande" is de inzending van Hans Wallin/Leidschendam geplaatst. (in het volgende nummer) Deze rubriek vullen wij met berichten van Martina Smit-Rihová/Leiden, Maja van der Goes/Haren, Martin Segers/Prinsenbeek en Martijn Schimmel uit Aalten.

Geachte leden,

In 'Ahoj' nummer 122 schrijft Guido Schöpping over "de beer van het Tatragebergte". Hij schrijft over een reddingsactie waarbij een beer gered werd. De videobeelden die hiervan gemaakt zijn, kreeg hij te zien. Hierdoor realiseerde hij zich, dat in Slowakije inderdaad nog beren leven. Ook ik realiseerde mij dat nog niet zo lang geleden.

In de zomer was ik met familie op vakantie in de Malá Fatra, één van de prachtige Nationale Parken van Slowakije. Wij reden op de weg die de automobilist van Dolný Kubín naar Žilina brengt, toen wij aan de kant iets opvallend zwarts zagen. Op het moment dat wij er langs reden, besepte ik, dat aan de kant van de weg een beer zat. Alle inzittenden raakten in beroering. Er werd snel op de rem getrapt en zo snel als mogelijk was, reden wij achteruit terug naar de plaats waar ik de beer had gezien. Niet helemaal zwart, zoals ik aanvankelijk dacht, maar het leek er veel op. Doordat wij achteruit reden, werd het monotone geluid van langsrijdende auto's verbroken. De beer keek op - hij was rustig aan het eten - zag de auto en leek daarvan te schrikken. Langzaam draaide hij zich om en op z'n gemak liep de kolos het bos in.

Het duurde vrij lang voordat de opwindings bij ons verdween. Wij hadden een beer gezien! niet in één van de Tatra's, waar je zo'n beest misschien wat eerder zou verwachten en ook niet tijdens één van de bergwandelingen. Nee, wij zagen een beer in de Malá Fatra, vanuit de auto, twintig meter van ons vandaan. Voor gevaar hadden wij niet te vrezen. Kan het mooier?

Tot slot heb ik voor u nog een tip. Het Open Media Research Institute geeft een elektronisch tijdschrift uit, dat dagelijks nieuws uit Oost-Europa en Rusland brengt. Tsjechië en Slowakije hebben vrijwel elke dag hun aandeel in het nieuwsaanbod. Iedereen met internetaansluiting kan zich hierop gratis abonneren. Abonneren gaat als volgt:

1. Zend een e-mailbericht aan LISTSERV@UBVM.CC.BUFFALO.EDU
2. Laat het "onderwerp-blokje" open
3. Het bericht moet luiden: *subscribe OMRI-L voornaam achternaam*

Vriendelijke groeten

Martijn Schimmel

Ingezonden brief van Martina Smit, docente Tsjechisch.

Aan mijn cursisten Tsjechisch in de afgelopen 15 jaar.

... ejhle, adventu již na krátku,
a blízko, blízoučko Štědrý den!"...

Wie kent ze niet, de woorden die een zekere weemoed bij elke Tsjech oproepen, de woorden van Karel Jaromír Erben (1811-1870), een balladedichter, in wiens werk zoveel gevoel en zoveel traditie naar voren komen.

Zo gaat het mij ook. Advent, een advent, dit keer een heel bijzondere advent. Al mijn 15e in Nederland. - En voorlopig mijn laatste hier.

Sinds het begin van de jaren tachtig heb ik bij K&O in Leiden, het Haags Cultureel Trefpunt (in maar liefst vier gebouwen) en verder onder meer bij taleninstituut Babel in Utrecht en op individuele basis cursussen Tsjechisch gegeven. Vanaf 1 januari 1997 woon ik weer in mijn geboortestad Praag omdat mijn man daarheen is uitgezonden voor zijn werk.

Langs deze weg wil ik allen hartelijk bedanken die hun vertrouwen in mij hebben gesteld en trouw mijn lessen hebben gevolgd.

Dat waren vogels van allerlei pluimage. Zakenmensen die in Tsjechië/Slowakije commercieel geluk zochten, congresbezoekers, octrooigemachtigden, voorlichters, postzegelverzamelaars, cactussenkwekers, schaakfanaten, kunsthistorici, fanatieke wandelaars en kampeerders, Škoda-kenners, journalisten, musici, Praag-aanbidders, advocaten, rechters, biergenieters, begaafde autodidacten, buitenlanders, cultureel geïnteresseerden, belangstellenden voor Slavische talen, pretmakers, wederhelften, rariteitenverzamelaars, bibliofielen, kuurgangers, Nederlanders van Tsjechische afkomst en vooral veel verliefde jongemannen die hun aanstaande schoonvader of schoonmoeder in het Tsjechisch om de hand van hun dochter wilden vragen... Dat het laatste dikwijls lukte, bleek uit de trouwkaarten en geboortekaartjes die ik daarna ontving.

Ik koester veel heel leuke herinneringen aan mijn cursisten. Met velen van hen heb ik nog contact en een paar ervan zijn tot mijn beste vrienden geworden. Ik keerde altijd graag en opgewekt voor de klas terug. Iets aan een ander overbrengen heeft mij altijd plezier gedaan. Ook al moest ik eerst met openbaar vervoer en een emmer in de hand het land afreizen, in verwachting of niet, de lessen gingen altijd door. Lesgeven betekende voor mij heel veel, het was voor mij eerder een roeping dan een beroep.

*Restaurant
Bohemen*

Het enige Tsjechische restaurant in Nederland
Vlees- en visspecialiteiten

Appelhaven 26
1621 BC Hoorn, tel. 0229-247692

Een opdrachtgever zei een keer tegen mij: "lesgeven is een erotisch gebeuren", en gelijk had hij ook. Als ik aan mijn lees oefeningen denk, wemelen de zinnen met persoonlijke gevoelens en meningen. Het was een heel intensieve tijd. Ik kijk met melancholie terug op deze lessen, waarin één ding voorop stond: op een gezellige manier een goede basiskennis van het Tsjechisch bijbrengen. Dat het tempo hoog lag, kwam doordat het aantal lessen beperkt was en ik toch wilde dat mijn cursisten na afloop echt iets konden.

Ik geef de fakkel nu over aan mijn collega en vriend drs. Josef Kýra, ook een native speaker, afgestudeerd in Leiden in de Slavische taal- en letterkunde en ook zeer ervaren in lesgeven. Zijn telefoonnummer is: 070-3545250.

Ik wens hem veel succes en alle lezers van dit blad zeg ik: "Ik was blij jullie allemaal te leren kennen, jullie betekenden veel voor mij".

"Všechno nejlepší do nového roku", en "Na shledanou".

Martina Smit, correspondentieadres:
Postbus 3072, 2301 DB Leiden

De muzikale zomervakantie in Tsjechië

Mijn zomervakantie in Tsjechië was zo ontzettend leuk en daarom zou ik daarover in 'Ahoj' iets willen schrijven. Ik heb in deze vakantie veel aan muziek gedaan. De eerste twee weken heb ik het muziekkamp "Oasa Musa" meegemaakt en de laatste week was ik voor het eerst in Strakonice voor het doedelzak-festival. *(plaatsen we in de volgende 'Ahoj', red.)*

Over het jeugdkamp "Oasa Musa" hoorden we vorig jaar een reportage op de radio en we hebben net zo lang gezocht tot we de stichting gevonden hadden die het kamp organiseert. En juppie!, ik werd aangenomen, want jongens hebben ze graag en ik speel naast de fluiten ook op een Tsjechische doedelzak. Dat vonden ze wel iets bijzonders.

We woonden in hotel Monínec, dichtbij de Zuid-Boheemse plaats Práche met een uitzicht over een heel dal. 's Morgens hadden wij lessen op onze instrumenten en 's middags kwamen er beroemde groepen en zangers om iets over zichzelf te vertellen en om ook ons iets van hun vak te leren. 's Avonds gaven ze een concert. Er was bijvoorbeeld een Tsjechische groep Hop Trep, Klíč en andere groepen. Ook zangers, zoals Pavel Žalman Lohonka en Jaroslav Hutka. Toen we vragen aan meneer Hutka mochten stellen, was voor hem heel verrassend, dat ik onder de Tsjechen met een Nederlandse vraag kwam. Ik vroeg hem, waar hij in Nederland heeft gewoond. Hij antwoordde: "In Rotterdam".

De bedoeling van het spelen op het muziekkamp "Oasa Musa" was om moeilijke stukken te oefenen en ten slotte op het slot-concert voor open publiek te laten horen. Alleen groepen die hun stukken goed hadden geleerd, mochten optreden.

Ons groepje fluitisten heeft op het concert Green Sleeves en Eine Kleine Nachtmusik van Mozart gespeeld. Ik heb niet gedacht, dat ik zo een moeilijk stuk kon spelen.

Vlak voor het vertrek naar Tsjechië heb ik de partituur aan mijn leraar geschonken, want ik dacht dat het voor zijn niveau geschikt was en niet voor mijn niveau. En nu was dat het eerste stuk wat ik voor mijn neus kreeg om te oefenen. Ik heb veel moeilijke grepen en loopjes geleerd. Mijn fluitleraar zal wel opkijken. Gelukkig was er bij het oefenen een goede begeleiding, die verzorgd werd door professionele muzikanten.

Tussen de muziek door hebben we gevolleybald, getennist en wat ik het leukste vond, was twee keer les in paardrijden. Ik vond het best grappig. Het leukste vond ik, dat ik niet hoefde te lopen en dat het beest naar je luisterde.

Er waren ook spelletjes met opdrachten en verkiezingen voor miss en mister Oasa Musa. Uit elke groep werd één jongen en één meisje uitgekozen. Ze hebben mij zelfs ook gekozen als mister Oasa Musa. Iedereen kreeg een prijs. Ik kreeg tandpasta, een bloknote en een pen.

Aan het kamp hebben rond vijftig kinderen deelgenomen. Ik was een van de jongsten. De oudsten waren rond de twintig jaar (ik ben twaalf jaar). Veel deelnemers speelden gitaar en banjo, piano en ook fluit. Er waren verschillende workshops, bijvoorbeeld liedjes componeren en zingen. Voor mijn doedelzak had ik op dit kamp niet veel tijd gehad.

Net voor de laatste selectie voor het slotconcert heb ik samen met een bassist een liedje ingestudeerd (žádnej neví co jsou Domažlice).

Ik kwam terug in Praag vol leuke indrukken.

Martin Segers

Waarde Vrienden,

Sinds kort ben ik, behalve donateur van Greenpeace Nederland, ook donateur van de Tsjechische afdeling van Greenpeace. Ik wilde graag weten wat er daar speelt op milieu-gebied en het leek me nuttig om te proberen, hun publicatie's te lezen.

Misschien dat er meer Ahoj-lezers zijn die het Tsjechische vrouwblad willen ontvangen.

Het adres is: Greenpeace * Mikovcova 10 * 120 00 Praha 2.

En verder nog dit:

Ik heb een voor mij heel leerzame band met de Praagse kinderboeken-winkel. Ze hebben me een ediční plán gestuurd en met behulp daarvan heb ik enkele boeken besteld. Ik heb betaald met een eurocheque, gewoon in een enveloppe - dit om de hoge commissie-kosten van de bank te ontlopen. Het lezen van een eenvoudig kinderboek is goed te doen, ook al doordat de letters - en dus ook de haček-jes en zo! - groot gedrukt worden.

Het adres is: Albatros * Nakladatelství pro děti a mládež * Ph.Dr. Marcela Nejedlá, (Foreign dept)
* Truhlářská 9 * 110 00 Praha 1.

Met vriendelijke groeten,

drs. Maja van der Goes

VAN EN OVER TSJECHIË EN SLOWAKIJE

Ambtenaar in den vreemde

Linksaf verboden

Praag kreeg in augustus 1978 een nieuw verkeerscirculatieplan. Een project dat nog ingewikkelder was dan het indertijd beruchte Groningse verkeerscirculatieplan. Bij nader inzien had ik beter eerst in Groningen een beetje kunnen oefenen in het me onderwerpen aan de anti-automobilistenterreur, maar ja, Groningen was ver weg en in die contreien was het vergeven van de marxisten en leninisten, die je maar beter kon mijden.

De oplettende lezer zal menen te moeten opmerken dat er zich rond 1978 te Praag ook wel marxisten waren, en misschien nog wel meer dan in Groningen. Nee, dat leek alleen maar zo. In feite was er sprake van een staatsbreed nationaal theater - echte toneelmakers werden daarentegen aangepakt - waar iedereen, van regisseur tot figurant zijn rol speelde en zich daar uiterlijk goed aan hield. De regisseurs kwamen doorgaans uit Moskou, waarbij men kan bedenken dat dit soort gastregie bepaald minder gewaardeerd werd dan die van Peter Sjarof bij de Nationale Comedie in Nederland.

Eénrichtingsverkeer

Het Praagse verkeerscirculatieplan hing samen met de ingebruikneming van een nieuwe metrolijn op 21 augustus 1978, tien jaar nadat vanuit Moskou broederlijk was geholpen om de Tsjechoslowaakse Socialistische Republiek op het juiste spoor te houden. Moskou onderstreepte zijn onbaatzuchtigheid met een metrolijn als geschenk voor de stad die zich wist te houden aan de op democratisch-centralistische wijze overeengekomen juiste leer. Daar stond dan wel een nieuw verkeerscirculatieplan tegenover dat als verworvenheid van het socialisme omhelsd diende te worden. De handhavers van de socialistische orde zagen nauwgezet toe op de naleving van een en ander.

Tot mijn schade had ik dat al moeten ervaren toen ik te laat zag dat ik een eenrichtingsverkeersstraat van de verkeerde kant inreed. Op het moment van het passeren van dat bord, dook er plotseling een politieagent op, het leek wel of hij uit de grond gelanceerd werd. Ik moest stoppen en werd gesommeerd uit te stappen. Ik moest met de wetsdienaar meelopen naar het gepasseerde bord, hij wees ernaar en keek me bestraffend aan. Vervolgens sprak hij me zeer opvoedend toe en het eind van het liedje was dat ik een groene lap met vastberaden partizanen en blozende kolchozemaagden als boetedoening moest inleveren.

Ik was dus gewaarschuwd.

'Doorrijden!'

De volgende dag wilde ik met de auto naar het Wenceslasplein. Volgens de regels lukte het me tot het punt te geraken waar ik linksaf het plein zou kunnen oprijden. Tenminste als het verkeerslicht voor linksaf van rood op groen zou overgaan. Een paar seconden voor het zover was zag ik ineens dat er ook nog een verkeersbord 'linksaf verboden' stond. Dat bord, wit met rode rand en een zwarte pijl naar links; kenden wij indertijd in Nederland ook.

Wat te doen? V.I. Lenin, één van de oude schrijvers van de ter plaatse heersende leer, had in 1902 weliswaar onder deze titel en belangrijk geschrift geopenbaard, maar dat bood in 1978 op een Praagse T-kruising geen soelaas.

Op het moment dat ik als calculerende bourgeois-toerist maar besloot rechtdoor te rijden - dat leek niet verboden al stond ik daarvoor weer niet in de goede voorsorteerstrook en afwijken van de aangegeven lijn was in het reëel bestaande socialisme ook iets waar ze moeilijk over konden doen - reed mij een oranje Lada-stationcar van de Openbare Veiligheid zoals de politie officieel heette voorbij. 'Doorrijden' leek het gebaar te betekenen dat de wagencommandant nogal druk naar mij maakte. Geholpen door de Lada-brigadist wist ik dus wat te doen, dus niet langer gedraaid, linksaf geslagen en voorwaarts.

Geen Duits

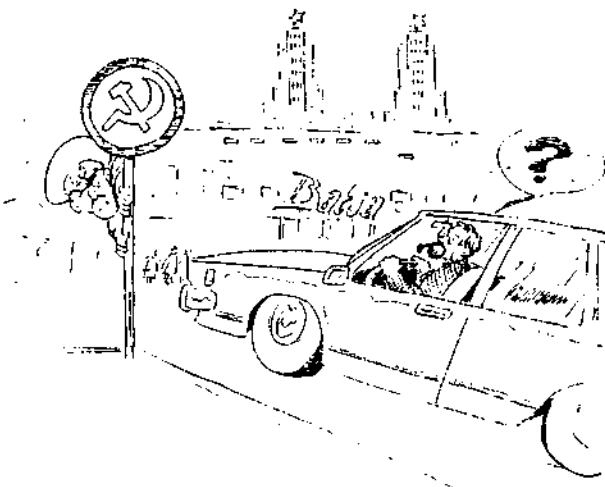
Niet voor lang echter, want al na zo'n vijftig meter werd ik voor de Bata-winkel op het plein tot stoppen gemaand door een representant van de voetafdeling van de Openbare Veiligheid. Het was weer mis. Ik wilde in het Duits één en ander uitleggen, ook dat was mis want deze wetsdienaar bleek geen Duits - wat daar soms toch meer de taal van Heydrich dan van Goethe, Heine en Kafka was - maar Engels te spreken. Ik poogde de sfeer wat te verbeteren door tijdens het tonen van het kostbare 'zwarte vod' mijn vreugde uit te spreken over het feit dat ik geen Duits hoefde te spreken. Ik kon me namelijk voorstellen dat hij de oude blauwe nummerplaat van mijn Taunus voor een Oostenrijks kenteken, waar- bij hij aan drie eeuwen bezetting kon denken, aanzag. Iets minder onvriendelijk maar toch

overduidelijk met een ondertoon van 'je bent er gloeiend bij' werd mij duidelijk gemaakt dat het linksafslaan verboden was. Ik dreigde weer wat partizanen en kolchozemaagden kwijt te raken en dat was toch zonde van het geld, ook voor een niet-kapitalist.

Derhalve beriep ik mij op het imperatieve gebaar van Lada-brigadist en zei dat ik diens gebaar, mede omdat de Lada zonder zwaailicht en sirene linksaf ging, meende te moeten uitleggen als een aanwijzing om door te rijden, ook linksaf. Al iets meer geamuseerd maar niettemin gestreng zei hij dat dat niet weg nam dat daar toch een linksafverbodsbord stond. Ik bracht nog lichtelijk bedremmeld het groen licht voor linksaf in stelling waarop de agent terug kwam op het bord en opmerkte dat borden belangrijker waren dan lichten.

"Agenten zijn belangrijker"

Verder delibereren leek weinig zin te hebben, al was het alleen maar omdat hij de macht had of in elk geval meer macht dan ik. Er restte mij weinig anders dan te zeggen dat dit bij ons ook zo was ('bij ons' was het dus niet beter maar even goed!). Dit blijk van erkenning werd door de ambtenaar in functie wel gewaardeerd, want van zijn gezicht viel 'Zie je wel dat wij altijd gelijk hebben' af te lezen. Dit en de gedachte aan verlies van partizanen en kolchozemaagden gaf me weer nieuwe moed dus ik zei: 'Bij ons is het ook zo dat aanwijzingen van politieagenten weer belangrijker zijn dan verkeersborden en ik heb dat gebaar van Uw collega's toch uitgelegd als een aanwijzing!' De agent leek even het gevoel te krijgen dat ik er opnieuw onder uit wilde komen, en zo'n gevoel moet je agenten nooit, noch daar noch hier, geven, dus ik vervolgde met: 'Ik kan me voorstellen dat dat hier ook zo is, want als U me bij een stopverbodsbord wil laten stoppen moet ik het niet wagen door te rijden!'. Zich realiserend dat zijn macht boven alle twijfel verheven was, barstte de agent in een ontwapenend lachen uit en zei: 'Nooit meer doen!' Daar heb ik mij aan gehouden.

Bert Marcus

VAN EN OVER TSJECHIË EN SLOWAKIJE

Uit de knipselmap

De knipselmap is in twee maanden vol geworden, héél vol. Maar wie een superlange aflevering verwacht komt toch bedrogen uit. De redactie van Ahoj heeft alle medewerkers namelijk laten weten dat de omvang van het blad om personele, technische en financiële redenen terug moet naar zo'n 24 bladzijden per nummer en dat er daarvan 2 beschikbaar zijn voor "Uit de knipselmap". Dat betekent een reductie met zo'n 50%. Om nog zoveel mogelijk de nieuwsvoorziening in stand te kunnen houden vanaf nu dus alle berichten in "knipseltjes-formaat" en geen onderwerpen meer die voor een behoorlijke weergave veel ruimte vragen.

- Sinds enkele decennia bestond aan de Comenius-universiteit van Bratislava al een heel bescheiden lectoraat Nederlandse taal. Op 22 november was het zover dat de oprichting gevierd kon worden van een echte, volwaardige faculteit voor Neerlandistiek. 34 studenten beginnen nu, naast Duits of Engels, ook met Nederlands. Na loting, want er waren 450 aanmeldingen! De Nederlands-Vlaamse Taalunie heeft, in het kader van het plan de studie van het Nederlands in Centraal Europa te bevorderen, de nodige steun verleend. (Volkskrant 23-11-'96).

- President Michal Kováč van Slowakije heeft in november op uitnodiging van het Koninklijk Huis een bezoek aan Nederland gebracht. Bij interviews en ontvangsten pleitte hij voor de toelating van zijn land tot de Europese Unie en de NAVO. Volgens hem vormen de "eigen denkbeelden" van premier Mečiar, die "soms anders zijn dan die in de EU" wel een probleem, maar zou dit toch geen hindernis moeten vormen voor toelatingsgesprekken. Kováč zei te geloven, dat Nederland als EU-voorzitter in de eerste helft van 1997, Slowakije zal willen steunen om de "veilige haven" van de Europese democratie binnen te lopen. Volgens de Haagsche Courant op 13-11-'96 klonken zijn woorden "bijna smekend".

- Op 13 november was de luchtvervuiling in Praag zó ernstig dat het gemeentebestuur al het autoverkeer in het centrum moest verbieden. Dat was sinds drie jaar niet meer voorgekomen. Uitgezonderd van het rijverbod waren politiewagens en ambulances, alsmede auto's die bederfelijke waren of politici vervoerden. (Haagsche Courant 14-11-'96).

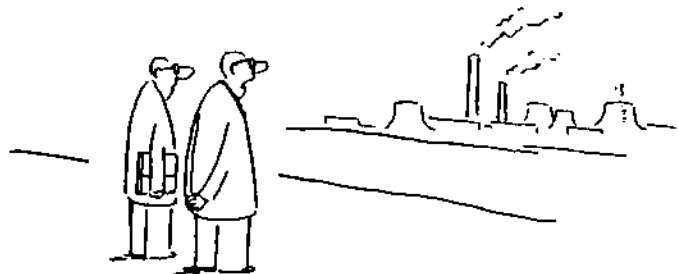
- Of het iets met het bovenstaande te maken heeft? Volgens een bericht in de Prager Zeitung wil men in de binnenstad van Praag het braden van worst op de openbare straat gaan verbieden. Alleen de Václavské náměstí zou gedoogzone blijven, omdat de worstverkoop dáár een oude traditie is. Ook de ambulante handel langs sommige hoofdstraten wil het stadsbestuur kwijt, voorzover het niet om krantenkiosken of bloemenstalletjes gaat. Daarvan mogen er zelfs méér komen. Tegen betaling van een flinke pachtprijs uiteraard, want de stadskas mag er niet onder lijden.

- Het Tsjechische parlement heeft na veel geharrewar toch nog ingestemd met een kleine correctie van de grens met Slowakije. In het dorp U Šabotů is men verdrietig en boos. Boos vooral op de sociaal-democratische partij, die een belofte om de grenswijziging door tegenstemmen te blokkeren uiteindelijk niet is nagekomen. Om de overgang naar Slowakije te verzachten heeft de regering in Praag 50 miljoen kronen beschikbaar gesteld. Dit lieve sommetje wordt volgens een bepaalde formule onder de inwoners van U Šabotů verdeeld. (Prager Zeitung 7-11-'96)

- Bij de in twee rondes gehouden verkiezingen voor de nieuwgevormde Eerste Kamer van het parlement van de Tsjechische republiek (17 en 24 november) is het de ODS van premier Klaus gelukt de gevaarlijkste concurrent, de ČSSD, royaal voor te blijven, 32 tegen 25 zetels. De regeringspartners van Klaus, KDU-ČSL en ODA deden het met 13 en 7 zetels beter dan verwacht, vooral ten koste van de ČSSD, die nogal wat stemmen uit het politieke midden kwijtraakte. Volgens waarnemers het gevolg van het door de communistische KSČM gegeven advies in de tweede ronde kansrijke ČSSD-kandidaten te steunen. Zelf kwam de KSČM tot 2 zetels van de in totaal 81 die de senaat telt. Twee "onafhankelijken" wisten ook nog zetels in de wacht te slepen.

- Het voorgaande werd ontleend aan de Prager Zeitung van 28 november. Daarin werd er ook op gewezen, dat veel kiezers thuis zijn gebleven. In de eerste ronde was dat zelfs 65%, in de tweede de helft. De krant zegt dat als algemene tendens kan gelden dat ontevreden Tsjechen, die vooral buiten de grote steden wonen, en masse de stembus de stembus hebben gelaten. Advies aan de regering: extra zorg voor het platteland en de kleine steden.

- In Bratislava is bekend gemaakt dat de werkloosheidscijfers op en neer blijven gaan. Tussen mei en juli 1996 was er een stijging van 11,95 naar 12,53%, maar in september werd een daling tot 12% geregistreerd. Onder vrouwen blijft het percentage werkzoekenden het hoogst en per regio zijn er grote verschillen.

Als ik naar mijn land kijk, voel ik mij schuldig, een beetje vreemd. Het voelt aan als 7 miljard.

- Het Tsjechische Energie Bedrijf (ČEZ) is trots op de resultaten die bereikt zijn bij het terugdringen van de luchtvervuiling in Noord- en West-Bohemen. Ondanks de hiervoor gedane inspanningen werd in de eerste negen maanden van 1996 toch een recordwinst van zeven miljard kronen behaald. In de Prager Zeitung van 12 december jl. wordt dan ook kritisch geschreven over het voornemen van de bedrijfsleiding om de geldelijke

ondersteuning van de duizenden kinderen, die als gevolg van de jarenlange slechte lucht astma e.d. hebben, te beëindigen. Afnemen van luchtvervuiling betekent niet automatisch herstel van eerder opgelopen schade aan de gezondheid en van medische en andere zijde wordt dan ook terecht heftig geprotesteerd tegen de ČEZ-plannen, vindt de krant.

- Op 28 november wijdde de Financiële Telegraaf een artikel aan het bezoek van een handelsmissie van het Nederlandse midden- en kleinbedrijf (MKB) aan de Tsjechische republiek. De missie, met 17 deelnemers uit uiteenlopende branches, is eerst op bezoek geweest bij ambassadeur Koch in Praag, die hen voorhield dat Tsjechië een stabiel land is, dat gerust als "beste van de klas" beschouwd mag worden als het om de situatie gaat van al die staten die aansluiting bij Navo en Europese Unie zoeken. Er is een goede economische groei, een niet te grote inflatie en een stevige munt. Als schaduwzijde noemde de ambassadeur een te lage arbeidsproductiviteit en een gebrek aan initiatief bij de werknemers, van hoog tot laag.

- De schrijver van het artikel heeft één van de 17 ondernemers vergezeld op zijn verkennings-tocht door Praag en omgeving. Deze is als producent van o.a. plastic (koel) draagtassen vooral geïnteresseerd in supermarkten, waarvan hij er per taxi een aantal heeft bezocht. Die zien er niet slecht uit, meent hij. Opdrachten kwamen er nog niet, maar hij denkt dat die, eventueel via een importeur, best kunnen komen. "Dat ze de boot eerst afhouden is helemaal niet erg. In Zuid Afrika ben ik al twee jaar en daar gaat het ook de goede kant op", laat de fabrikant de verslaggever weten.

- Na anderhalf jaar touwtrekken is het er in 1996 toch nog van gekomen. Op 20 december hebben Duitsland en Tsjechië een verzoeningsverdrag getekend. Een verdrag waarin beide landen met hun verleden in het reine willen komen. Daartoe werd van Duitse zijde het leed erkend, dat Tsjechië tijdens de 2e Wereldoorlog door de nazi-bezitters is aangedaan, maar betuigt ook Tsjechië spijt over de gewelddadige uitzetting, kort na de oorlog, van de etnische Duitsers. "De twee landen zien de historische waarheid en de door beide volkeren begane misdaden eerlijk onder ogen", zei de Duitse minister van buitenlandse zaken, die het verdrag met zijn Tsjechische collega tekende. Wederzijds is afgezien van het alsnog betalen van schadevergoeding en smartegeld. Na bijna eindeloze onderhandelingen besloten partijen het verleden te laten rusten. (Haagsche Courant 21-12-'96).

Jan van Gastel

Slowakije

De informatie over Slowakije zoals we die van Internet halen moet natuurlijk wel enige objectiviteit bezitten. Vandaar dat we besloten hebben om te kiezen voor een informatiebron uit Tsjechië: ČTK. Elke dag is er een pagina met informatie en het is niet mogelijk en ook niet zinvol dit allemaal in de Ahoj te publiceren. Vandaar dat we de informatie tot enkele thema's hebben bijeengebracht. De informatie loopt van 11 november tot 20 december 1996.

Minderheden in Slowakije

11 Nov.: De wet op het gebruik van talen van etnische minderheden wordt in de eerste helft van 1997 in behandeling genomen. Dušan Slobonik, voorzitter van de kamercommissie buitenlandse zaken en afgevaardigde van de regerende partij HZDS (partij van Mečiar), verwierp een voorstel van de Hongaarse afgevaardigden. Deze wet is het belangrijkste gespreksonderwerp bij het bezoek van Max van der Stoep (van de Organisatie voor de Veiligheid en Samenwerking in Europa) aan Bratislava.

12 Nov.: In de slotverklaring van de conferentie in Boedapest over Hongarije en Hongaren in het buitenland staat niet expliciet dat autonomie gebaseerd moet zijn op etnische gronden of collectieve rechten van minderheden. Autonomie kan verschillende vormen hebben: van territoriale autonomie tot culturele en educatieve zelfbeschikking. De ondertekenaars van de Conventie van Kopenhagen in 1990 van de CSCE beloofden ondersteuning en het scheppen van condities voor de ontwikkeling van etnische, culturele, taal en religieuze identiteit van alle etnische minderheden. Territoriale autonomie en territoriale integriteit sluiten elkaar niet uit, zo schreef Van der Stoep. Mečiar heeft beloofd dat de etnische talen gebruikt moeten worden bij officiële contacten. Echter een groot aantal etnische Hongaren wordt uitgesloten van posten in het onderwijs. Het Slowaakse kabinet heeft vijf keer minder geld toegewezen aan Hongaarse culturele organisaties dan aan de rest van de minderheden. De Hongaren tellen mee voor 10,7% van de Slowaakse bevolking, terwijl de rest van de overige minderheden meetelt voor maar 3,6%, benadrukte Van der Stoep.

18 Nov.: Dušan Slobodnik waarschuwt voor de aanwezigheid van etnische Hongaren in het Slowaakse kabinet: "de hele Hongaarse coalitie wil een fundamentele zuil. Denk maar eens aan Miklos Duray, voorzitter van de Egyuetteles, de meest radicale etnische Hongaarse partij. Een lachende stomkop? Misschien voor de kiezers die op het punt staan voor zo'n zuil te willen besluiten. Een zuil, die streeft naar een herstel van Groot-Hongarije en die de situatie claimt zoals die was in Duitsland in de jaren '30".

30 Nov.: "Het is vreemd dat de raad van de Slowaakse regering voor etnische minderheden (RVSNM) het niet nodig acht een wet goed te keuren voor het gebruik van etnische talen", zo verklaarde de leiding van de Hongaarse burgerpartij. De RVSNM adviseerde het kabinet om geen speciale wetten aan te nemen voor het gebruik van etnische talen in officiële contacten. De RVSNM-voorzitter Jozef Kalman zei dat de huidige wetgeving voldoende is.

Slowakije wil toetreden tot de NAVO en Europese Unie.

19 Nov.: Slowakije wil graag toetreden tot de NAVO en maakt zich op voor toetreding tot de eerste groep van kandidaten. Voorzitter Karsten Voigt van de NAVO vertelt dat de deuren voor Slowakije openstaan, "maar ik zou te ver gaan door te zeggen dat iedereen in Slowakije zo optimistisch daarover is." Desondanks moeten de mensen in Slowakije hun inspanningen niet opgeven om te voldoen aan de democratische criteria voor een lidmaatschap van de NAVO.

28 Nov.: Een nationaal referendum voor de toetreding tot de NAVO zal, volgens Mečiar, in mei 1997 worden gehouden.

2 Dec.: Voorzitter van de Democratische Unie Jozef Moravčík is er niet gerust op. "De noodzaak om een referendum te houden is een alibi en onderdeel van een georganiseerde campagne tegen deelname aan de NAVO. Slowakije heeft een historische kans om deel te nemen in de stabilisatie van Europa middels een lidmaatschap van de NAVO. NAVO-lidmaatschap is de goedkoopste en

effectiefste manier naar nationale zekerheid en spelen met het idee van neutraliteit is gevaarlijk." Ook oppositieleider Jan Čarnogursky van de Christelijke Democratische Beweging (KDH) gelooft dat het uitvaardigen van een referendum een truc is van Mečiar.

5 Dec.: Volgens een enquête zou 51% van de Slowaken voor het NAVO-lidmaatschap zijn en 23% tegen. Het lidmaatschap wordt gesteund door zowel links als rechts, alhoewel regeringsgetrouwe kiezers in hoofdzaak tegen zijn.

7 Dec.: "Het voorbehoud van de NAVO omtrent het lidmaatschap van Slowakije is geen samenzwering, zoals zovele Slowaken wel eens denken", zei Karsten Voigt tijdens een conferentie in Praag. Het is de wijze waarop we de democratische realiteit in Slowakije waarnemen. Er is in ieder geval geen geheim verdrag tussen Rusland en de Verenigde Staten dat Slowakije zou verhinderen tot de NAVO toe te treden.

12 Dec.: "Slowakije wordt niet langer meer gewaarschuwd, maar als het zich niet houdt aan algemene democratische normen dan zal het verdrag met de EU beëindigd worden en de visumverplichtingen met de EU-landen hernieuwd worden". Deze boodschap was afkomstig van westerse diplomaten aan het adres van premier Mečiar en Ivan Gasparovič.

13 Dec.: Op de EU-top in Dublin waren ook premier Vladimír Mečiar en minister van buitenlandse zaken Pavol Hamzík aanwezig. Daar hadden ze een ontmoeting met hun Tsjechische en Nederlandse tegenspelers Václav Klaus en Wim Kok. Het Europese parlement verzocht het Slowaakse parlement hun besluit te herzien in het ontnemen van de kamerzetel van František Gaulieder, een dissident van de HZDS.

Militaire samenwerking met Rusland.

23 Nov.: Minister van defensie Jan Šítek was voor een driedaags bezoek in Moskou om met zijn Russische collega, Igor Rodjonov, te praten. Rodjonov benadrukte dat de samenwerking tussen Rusland en Slowakije op militair terrein op een zeer goed niveau was en de ervaringen in het belang zijn voor beide landen. Uitbreiding van de NAVO naar het oosten is absoluut niet acceptabel voor Rusland. Ik ben altijd een tegenstander geweest van de uitbreiding en ik blijf dat zo lang dit probleem onopgelost blijft," zei Rodjonov. Šítek zei dat de regering de wens heeft uitgesproken om bij de NAVO te komen en dat dat een onderdeel is van Slowakije's buitenlandse politiek. Eén van de steunpilaren van die politiek is de integratie met West-Europese politieke en veiligheidsstructuren. Dat weerhoudt Slowakije er niet van om op militair terrein met Rusland samen te blijven werken.

25 Nov.: De Russische premier Viktor Tsjernomyrdin is tevreden over het feit dat de relatie tussen het Russische en Slowaakse parlement zich verder ontwikkelde. Tsjernomyrdin ontving vandaag een delegatie van het Slowaakse parlement geleid door Ivan Gasparovič.

28 Nov.: Tsjernomyrdin vertelde Gasparovič dat de situatie zal veranderen indien Midden- en Oost-Europese landen zich bij de NAVO zullen aansluiten en Rusland zal daarop reageren. Hij vertelde niet welke maatregelen Rusland dan zal nemen.

Tsjechië & Slowakije

*JUBO Reizen - De specialist voor
Tsjechië en Slowakije.*

Ruime keus van prachtige vakantiehuisjes van particulieren. Streng geselecteerd op gebied en kwaliteit. Door direct contact met de eigenaren zeer prijsgunstig.

*Gratis gids. Bel of kom langs!
Frederikstraat 4, 4327 AD Serooskerke
Tel. 0111 - 672 700*

15 Dec.: De secretaris van de Russische Raad van Defensie Ivan Rybkin bevestigde dat Rusland volhoudt met hun tegenstand tegen de NAVO-uitbreiding naar het oosten. Moskou ziet liever dat de OSCE (Organisatie voor de veiligheid en samenwerking in Europa) een belangrijke rol gaat spelen in de veiligheid op het continent. Ivan Rybkin zei dat hij de voorkeur geeft aan het idee van een veiligheidszone van Vancouver tot aan Vladivostok.

Varia

Internetpagina vervangen door lachende Mečiar

25 Nov.: Het oppositionele dagblad SME heeft net als andere Slowaakse kranten een Internetpagina. Vandaag echter geen nieuws, maar een afbeelding van een lachende Vladimír Mečiar. Wanneer je onder de afbeelding klikt verschijnt er een artikel van het regeringsgezinde agentschap Slovenská republika; eigenaar daarvan is premier Mečiar's Beweging voor een Democratisch Slowakije (HZDS).

Boycot van Siemens vanwege het Mochovce project

25 Nov.: De Oostenrijkse en Slowaakse milieubewegingen, Global 2000 en Za Matku Zemi (voor moeder's aarde), hebben een Kerstjacht geopend met het boycotten van producten van de Duitse firma Siemens. Siemens neemt namelijk deel aan de bouw van een kerncentrale. De Mochovce centrale wordt gebouwd in West-Slowakije, vlakbij de Oostenrijkse grens. Beide bewegingen verklaarden dat hun wereldwijde jacht gesteund wordt door milieu-groeperingen in 26 landen.

Slowaaks theater in Praag

Na een zeer succesvol eerste jaar van het Slowaakse theater in Praag, dat plaats had in het Adria Theater, besloten de organisatoren om er een vervolg aan te geven. Het contact tussen de Tsjechische en Slowaakse cultuur blijft nauw, zoals niet alleen dit festival aantoonst, maar ook de Slowaakse tegenpartij, het Tsjechische Theater 1996, dat plaats had in het begin van november in Bratislava voor het tweede jaar.

Tsjechische filmdirecteur weigert prijs van de Slowaakse minister van Cultuur

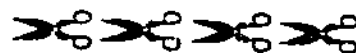
11 Dec.: De Tsjechische filmdirecteur Petr Václav weigerde de prijs in ontvangst te nemen voor zijn film Marian, toegekend door de Slowaakse minister van cultuur Ivan Hudec op het eerste internationale Romany festival in Klenovec, Midden-Slowakije. Petr Václav kon de prijs niet accepteren van iemand, die het vrije denken in Slowakije probeerde te muilkorven en de Slowaakse cultuur probeerde te vernietigen.

Guido Schöpping

* Het maandelijks uitgeven van de Ledenbrief kost
* de VNTS een flinke duit. Door advertenties kun-
* nen wij deze kosten drukken en u bereikt daarmee
* een gericht publiek in een oplaat van ± 750
* exemplaren. Onderstaand onze tarieven:
*
*
* 1/16 pag. f 16,50; 5 nrs. f 80,=; 10 nrs. f 155,=
* 1/8 " f 22,--; " " f 105,=; " " f 205,=
* 1/4 " f 33,--; " " f 160,=; " " f 315,=
* 1/2 " f 55,--; " " f 265,=; " " f 510,=
* hele pag. f 93,50; " " f 450,=; " " f 850,=
*
* Voor nadere inlichtingen: Secr. V.N.T.S., Nieuwendamlaan 274,
* 2547 JR DEN HAAG. Tel. 070-3258679.
* *****

Nieuws over Slowakije

Begroting

Wat die begroting betreft vallen twee dingen op. Ten eerste daalt het budget voor de president met 2,7 miljoen kronen tot 93,5 miljoen kronen. In de tweede plaats wordt het budget voor de geheime dienst verhoogd van 550 tot 990 miljoen kronen.

Demonstratie

Op 18 november hebben alle oppositiepartijen, behalve de Partij van Democratisch Links, een betoging in Bratislava georganiseerd ter herdenking van de fluwelen revolutie van 1989. De demonstratie had het karakter van een protest tegen het regeringsbeleid. Het aantal deelnemers wordt tussen de 10.000 tot 20.000 geschat.

De Slowaakse pers

- De uitgever van het dagblad SME is veroordeeld tot het betalen van 400.000 tot 500.000 kronen aan ieder van de 18 leden van het kabinet wegens het publiceren van een verslag van de begrafenis van Robert Remias, waarbij door een van de sprekers was gezegd dat dit de eerste slachtoffers waren van een politieke koude oorlog die de regering tegen Slowaakse burgers voert. De leden van het kabinet voelden zich in hun eer en goede naam aangetast. SME is in beroep gegaan.

- Het dagblad Národná Obrada is deze zomer overgegaan in handen van staalconcern VSŽ dat nauwe banden met de regering onderhoudt. De hoofdredactrice is in november ontslagen nadat ze een aanwijzing van de eigenaar om een rectificatie te plaatsen op een bericht over de gezondheid van de premier niet opvolgde. Uit protest tegen haar ontslag hebben nog negen redacteuren ontslag genomen.

- Op een bijeenkomst voor zijn aanhangers heeft premier Mečiar de president ervan beschuldigd in een besloten bijeenkomst met journalisten gezegd te hebben dat de premier aan een hersentumor lijdt, behandeld wordt in Zwitserland en niet lang meer te leven heeft. Drie van de aanwezige journalisten konden dat volgens Mečiar bevestigen. Ondertussen hebben alle zeven aanwezige journalisten ontkend dat de president gesproken heeft over de gezondheidstoestand van de premier. Aansluitend heeft de regering vier journalisten uitgesloten van de persconferenties na afloop van het kabinetsberaad. Na protesten uit de wereld van de journalistiek is deze beslissing weer ongedaan gemaakt.

Twee beslissingen van het hoogste rechtscollege

1. De procureur-generaal die eerder dit jaar weigerde om een gratiebesluit van de president uit te voeren, is in het ongelijk gesteld.
2. De maatregel waarmee het parlement twee jaar geleden alle bevoegdheden tot privatisering overdroeg aan het Fonds voor het Nationaal Bezit, is ongeldig. De privatiseringen die tot nu toe op nogal ondoorzichtige wijze zijn doorgevoerd, met een totale waarde van 100 miljard kronen, kunnen echter niet meer ongedaan worden gemaakt.

Opvolging Kováč

De ambtstermijn van president Kováč loopt in maart 1998 af. Voor de verkiezing van een nieuwe president is een drie-vijfde meerderheid van het parlement nodig. Er dreigt een patstelling omdat de coalitie hier over een zo grote meerderheid beschikt. Gezien de polarisatie in de samenleving is het ook onwaarschijnlijk dat men het eens wordt over een compromis-kandidaat. Een deel van de oppositie heeft nu een grondwetswijziging voorgesteld zodat de president door het volk kan worden gekozen. Een patstelling is extra onaantrekkelijk voor de oppositie omdat de taken van het staatshoofd in de periode dat er geen nieuwe president is, overgaan op de regering, dit wil in de praktijk zeggen: op de premier.

Sytse Knypstra

Noot van de redactie:

Zoals in de opening van de Knipselmap door Jan van Gastel is opgemerkt, moeten wij de omvang van Ahoj! binnen de perken houden. Wij hebben echter niet vaak zoveel nieuws uit Slowakije en hebben dus besloten om de bijdragen van Guido Schöpping en Sytse Knypstra op te nemen. Omdat er al zoveel nieuws is, hebben wij deze keer geen e-mail Carolina opgenomen.

TSJECHISCHE PORTRETTE (XXXI)

Mikoláš Aleš

Onze lezers zullen zich herinneren hoe ik in vorige nummers van de ledenbrief aandacht heb geschonken aan Tsjechische schrijvers en dichters, die in de vorige eeuw veel hebben bijgedragen aan het culturele en politieke reveil van Tsjechië: Havlíček, Palacký, Mácha, Jungmann enz. Ditmaal is een schilder aan de beurt: Mikoláš Aleš (1852-1913), schilder en tekenaar.

In forse doeken schilderde hij bewogen scènes uit de nationale geschiedenis van Bohemen: Jiří z Poděbrad en Matthias Corvinus, Břetislav en Jitka en illustreerde voorts volkssprookjes en liederen alsmede werken van bekende dichters zoals Čelakovský, Jirásek en Sládek.

Een uiting van nationaal besef was de totstandkoming van het Praagse Nationale Theater in 1881. De opening van dit Nationale Theater was een culturele gebeurtenis van de eerste orde. Het was tegelijk een politieke, anti-Habsburgse en anti-Duitse nationaal-Tsjechische demonstratie, waaraan alle lagen van de bevolking financieel een bijdrage leverden.

In augustus 1881 werd het nieuwe gebouw echter getroffen door een catastrofale brand, die het theater van architect Josef Zitek in een puinhoop veranderde. In twee jaar tijds werd het theater weer opgebouwd. Jaroslav Vrchlický schreef voor het nieuwe theater een reeks drama's, grotendeels aan de geschiedenis ontleend. Schilders kozen voor het theater onderwerpen, die betrekking hadden op de Tsjechische geschiedenis, mythen en legenden. Hieronder bevond zich Mikoláš Aleš.

In het kasteeltje "Hvězda" bij Praag ("Ster", naar het stervormige karakter), bevindt zich een permanente tentoonstelling "Alois Jirásek (naar de schrijver van historische romans) en Mikoláš Aleš", beiden representanten van het 19de eeuwse historisme in kunst en literatuur.

Aan Aleš herinnert ook het raadhuis uit 1894 van Pardubice, gebouwd naar ontwerpen van deze veelzijdige tekenaar.

Evenals vele andere kunstenaars ligt Aleš begraven op Vyšehrad in Praag. Op zijn graf staat een levensgroot beeld van de schilder.

Peter Krug.

GENOOTSCHAP VOOR TSJECHISCHE EN SLOWAakse MUZIEK

Jaroslav Křička (1882-1969)

Onder de "tachtigers" (hier bedoel ik de Tsjechische componisten geboren rond 1880, dus iets jonger dan Suk en Novák) neemt Jaroslav Křička een belangrijke plaats in, niet alleen als componist, maar ook als dirigent en pedagoog.

Hij werd geboren in het plaatsje Kelč in Moravië, doorliep het gymnasium in Havlíčkův Brod, studeerde in Praag muziektheorie, compositie en directie, daarnaast nog rechten en filosofie. Daarna studeerde hij nog in Berlijn.

Drie jaren (1906-1909) werkte hij in Rusland en wel in Dnjeopetrovsk, waar hij een symfonie-orkest oprichtte en leidde. Na terugkeer in Praag werkte hij veel als koordirigent (o.a. van het zangkoor Hlahol) en voerde veel nieuwe Tsjechische werken uit van o.a. Janáček en Novák. Na 1918 was hij compositieleraar aan het Praagse conservatorium, waar hij in 1942 rector werd. Na 1945 wijdde hij zich hoofdzakelijk aan het componeren, al had hij ook vóór die tijd op dit gebied niet stil gezeten.

Het zwaartepunt van zijn werk was het vocale, vooral koormuziek, liederen en enkele opera's, ook bewerkingen van volksliederen. Met Josef Suk heeft Křička het lyrische, poëtische element gemeen, waar bij komt dat Křička als pedagoog veel instructieve werken schreef, zowel instrumentaal (bijv. "De kleine Kubelík", voor viool *), als vocaal (kinderkoren, de kinderopera "Ogaři", het beste te vertalen met "De jongens", een folkloristisch verhaal uit Walachië). Op het gebied van zangspelen valt op een werk naar Josef Čapek met de titel "Dobře to dopadlo aneb Tlustý pradědeček, loupežníci a detektivové" (1932) ("Het liep goed af, of de dikke grootvader, de rovers en de detectives"). Van de liedercycli zou ik met ere willen noemen "Tři bajky" ("Drie sprookjes"), de drie liederen "Jaro pacholátko" ("Jaroslav de vleugel", op teksten uit een school-leesboekje) en de "Slovácké dvojzpěvy" ("Moravisch-slowaakse duetten"), een aardige tegenhanger van Dvořák's "Moravische duetten"! Verder schreef Křička een "Moravische cantate" voor soli, koor en orkest (1935).

Van de sprookjesopera "Koning Lávra" (1936-1939) volgt hier de inhoud. Het verhaal is afkomstig van de ook in 'Ahoj' genoemde schrijver Karel Havlíček.

De Ierse koning Lávra had de merkwaardige gewoonte om zich slechts éénmaal in het jaar te laten knippen en scheren en wel op het midzomerfeest. De kapper die het doen moest, werd door het lot bepaald. Maar nadat de kapper zijn plicht had gedaan, werd hij ter dood veroordeeld. De Ieren begrepen er niets van, maar raakten eraan gewend. Wel hadden ze medelijden met het slachtoffer.

Toen eens kapper Kukulín werd aangewezen door het lot, klaagde zijn moeder, een oude weduwe. Tijdens het knippen bemerkte Kukulín dat de koning bijzonder lange oren had, hij zei er iets over, maar de koning gebod hem streng te zwijgen. Kukulín begreep de rare gewoonte des konings; deze was veel te bang dat door de spreekwoordelijke loslippigheid van een kapper het hele volk erachter zou komen.

Toen echter iedereen smeekte om genade, met name de oude moeder, kreeg de koning medelijden; de galg werd afgebroken en Kukulín werd zelfs tot hofbarbier benoemd. Onder de voorwaarde, dat hij niets zou zeggen over die lange oren.

Alles lijkt goed te gaan, maar Kukulín is toch bang, dat hij zijn geheim zal verklappen; een heremiet in het bos geeft hem de raad om naar een samenstroming van twee rivieren bij Viklov te gaan, waar een holle wilg staat. Daar moet hij in de nacht zijn geheim fluisteren. De wilg is trots op het geheim, begint te dansen, en alle dieren van het bos dansen mee.

*) Jan Kubelík, de vader van Rafael Kubelík, was een beroemd violist

De koning bereidt een hoffeest voor en bestelt een muziekkapel. De muzikanten trekken door het bos bij Viklov. In de haast om op tijd te komen verliest de bassist Červeček zijn stemknop. Hij heeft geen tijd om te zoeken, hij maakt van het hout van een wilg maar een nieuwe.

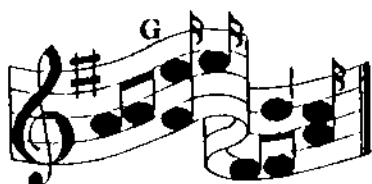
In het paleis wordt, in afwachting van de muziek, al gedanst. Kukulín stelt de koning zijn bruid voor. Dan komen de muzikanten! Zodra Červeček begint te spelen, maakt zijn contrabas een geluid dat klinkt als "De koning - heeft - heeft - ezels - ezels - oren". "Eruit" schreeuwt de koning. Een groot tumult ontstaat - het wordt donker in het paleis. Het geheim, waarom kappers moesten sterven, verbreidt zich onder het volk.

Allen zingen en dansen een polka "De koning heeft ezelsoren" en ze roepen "Y-a". De koning wordt er alleen maar populairder door, de ezelsoren passen goed bij de kroon.

De koning leefde nog lang en Kukulín knipte hem nog vele jaren. Hoe het geheim bekend werd, werd nooit ontdekt.

Hans Wallin

MUZIKALE NOTEN

Voor zover ons bekend, komen pas eind maart enkele muziekgroepen uit Tsjechië naar Nederland. Ondertussen kunt u wel genieten van muziek die ten gehore wordt gebracht door de Nederlandse blaaskapel "AMATINKA". Zij hebben een uitgebreid repertoire van Tsjechische muziek.

Op 27 februari a.s. is er een concert van 19.00 tot 21.00 uur in gebouw "de Stenen Hut" op het terrein van Reinier van Arkel te Vught, Laagstraat 5.

In zaal Marktzicht te Boxtel is er op 16 maart a.s. een matinee van 14.00 tot 17.00 uur. De entree is gratis. Nadere informatie bij Theo van Hamond, tel. 073-5941452.

***,*

POD ZVICINOU hotel restaurant

Uniek hotel 120 km ten noord-oosten van Praag met Nederlandse leiding.

Door zijn exclusieve ligging is het hotel een prima uitgangspunt voor een onvergetelijke vakantie.

Voor meer informatie:
(en voor al uw vakanties in Tsjechië)

"Hotel Pod Zvicinou"
correspondentie-adres in Nederland:
St. Walburgbuitensingel 14
4001 ML Tiel
Tel. 0344-623 987

Taalactiviteiten Slowaaks en Tsjechisch: inventarisatie, informatie.

Alle informatie over taalcursussen Tsjechisch of Slowaaks, privé- en groepslessen, docenten en studiebegeleiders, tolken en vertalers, is zeer welkom bij dhr. D.J. Dragt; hij wil deze op zijn beurt graag doorgeven aan belangstellenden.

Ook voor informatie over leermethoden en hun geschiktheid voor zelfstudie kunt u terecht bij:

D.J. Dragt, Einsteinlaan 27,
7904 EA Hoogeveen;
tel. 0528-262915.

TOLK- EN VERTAALBURO **TATRA (OOST-EUROPA)**

IS HET NIEUWE JAAR BEGONNEN MET:

- **EEN NIEUW ADRES!**

KNIPMOLENWEG 29 - 2807 DC GOUDA

- **EEN NIEUW TELEFOONNUMMER!**

0182 - 599 144

- **EEN NIEUW FAX- EN MODEMNUMMER!**

0182 - 599 166

- **EEN NIEUW INTERNET-ADRES!**

tatra@pi.net

- **EEN NIEUWE MEDEWERKER!**

LUCIEN, GEBOREN OP 27 DECEMBER 1996

GELUKKIG IS HET GSM-NUMMER HETZELFDE GEBLEVEN,
NAMELIJK:

06 - 53 14 00 89

EN WE DOEN OOK NOG STEEDS IN VERTALINGEN TSJECHISCH EN
SLOWAAKS. EN NOG EEN HELE BERG ANDERE TALEN.

DALT 'T ALLEMAAL TOCH NOG EEN BEETJE MEE.

IEDEREEN TROUWENS NOG DE BESTE WENSEN VOOR 1997!

MET VRIENDELIJKE GROET.

DRS. R. KOOIJMAN
(de baas van het spul)

TATRA TRADE & TRANSLATIONS - OOST-EUROPEES (VER)TAALBURO

Knipmolenweg 29
NL-2807 DC Gouda
BTW-nr. NL0905.57694B01
Rabobank Gouda rek. nr. 1169.27968
Gironr. van de Rabobank 34435

Telefoon 0182 - 599144 (* +31-182-599144)
Fax/modem 0182 - 599166 (* +31-182-599166)
GSM 06 - 53140089 (* +31-6-53140089)
Internet tatra@pi.net
K.v.K. Gouda 29038405

WAT HET OOG STREELT

Tentoonstellingen

Comenius
Museum

Er zijn tijdens de wintermaanden in het Comenius Museum twee tentoonstellingen te zien. De meeste ruimte - drie zalen - wordt in beslag genomen door een tentoonstelling speciaal voor (school)kinderen, getiteld 'Er was eens een sprookje'. Op de bovenkapel is voorts een kleine presentatie beelden te zien van de Tsjechische kunstenaar Bořek Zeman.

Er was eens een sprookje tot en met 23 februari 1997.

Deze sprookjesachtige expositie is gemaakt door Autoped uit Rotterdam, een stichting die het reizende museum voor kinderen Boekieboekie beheert.

De tentoonstellingen van het Boekieboekiemuseum, samengesteld door Jet Manrho, beogen kinderen in aanraking te laten komen met boeken en kunst. De tentoonstellingen worden in eerste instantie vooral door scholen bezocht, maar ook individuele bezoekers zijn welkom. Het is zelfs mogelijk op afspraak een verzorgd verjaardagspartijtje te boeken.

Bořek Zeman - Beelden tot en met 28 februari 1997.

Op vrijdag 15 november werd een kleine, maar bijzondere tentoonstelling geopend door de heer J.A.N. Patijn, burgemeester van Naarden. De presentatie van Bořek Zeman is te bezichtigen op de bovenverdieping van de Waalse Kapel.

Zeman's grote kracht schuilt in zijn portretten. Hij slaagt er in, het wezen van de mens, zijn karakter, vast te leggen in zijn fysieke verschijning. Zijn beelden hebben een esthetische kwaliteit en spelen op het gevoel van de beschouwer; de verleiding te glimlachen of de afgebeelde 'mensen' aan te raken is soms onweerstaanbaar. 'Vaak ligt in de gezichten van de mensen een geheim besloten', heeft Zeman eens gezegd, 'en plotseling, door een beweging van de ogen of de mond, onthullen zij hun levensgeschiedenis. Het ware gezicht liegt niet.'

Bořek Zeman woont en werkt in Uherské Hradiště en exposeert regelmatig in het buitenland. Hij verkoopt zijn werk in zijn eigen galerie. De presentatie in het Comenius Museum bevat vooral kleine beelden en bronzen medailles/platen.

Comenius Museum, Kloosterstraat 33, Naarden. Tel. 035-6943045 * fax 035-6941949.

Open: van dinsdag tot en met zondag van 13 - 16 uur.

Toegangsprijzen voor volwassenen: f 3,50.

LOGEREN IN PRAAG

Wilt u verblijven in een gastvrij, professioneel en toch aantrekkelijk geprijsd familiepension op een mooie lokatie aan de westkant van Praag?

In het kort: elke kamer een eigen douche en WC, een ontbijt-buffet, eigen garage, binnen 20 minuten in het centrum, mogelijkheid van maaltijden. Bijzonder makkelijk te bereiken vanaf het vliegveld. Geschikt voor groepen, boven 20 gasten een aantrekkelijke korting.

Bel: Jarka van Unnik, 023-5846412 (privé) of 023-5832551 (werk) voor informatie en boekingen.

ONZE BOEKENPLANK

Plotseling lag het in de tijdschriftenwinkel. Naast bladen over Frankrijk, Italië, de Skandinavische landen, Indonesië, een glanzend magazine geheel gewijd aan Tsjechië. De Naam: Tsjechië! Met een uitroepteken dus, net als bij 'Ahoj!'

Op de voorkant een toegangspoort van de Karelsbrug in het schijnsel van straatlantaarns en de vermelding "Kwartaal-magazine - 1e jaargang - nummer 1 - december 1996 - prijs f 6,95 (de introductieprijs is overigens f 4,95).

In dit eerste nummer gaat het onder meer over Praag, het bruisende hart van Europa, Jiří Menzel, de meester van de glimlach, het Nationaal Museum, kuuroorden en wandelen in de vallei van Trebonne. Met dat Trebonne wordt Třeboň bedoeld. Dat brengt me op de typisch Tsjechische klanktekens als 'r' en 'ň'. Die worden in enkele artikelen gebruikt, maar in de meeste niet. Mag elke auteur dat zelf bepalen? En geldt dat dan ook voor de d en de t in Nederlandse werkwoordvormen? Daar is het nog al eens mis mee. Slordigheidjes? Het ontbreken van een corrector? Kinderziekten? Dat de door de vallei van Trebonne wandelende Theo Bakker van Veselí Vaseli maakt, en Lomnice Lomnische en van Chlum Chlim, ach dat zal voor de doorsnee-lezer er ook wel niet zoveel toe doen. Die koopt met Tsjechië! een aardig ogend blad met vlot lezende stukken en een heleboel informatie, dat zoals de colofon zegt "verslag doet van de laatste ontwikkelingen op het gebied van cultuur, toerisme, geschiedenis en business "(!!)" in Tsjechië in relatie met Nederland".

Vanaf deze plaats uitgever Harald Kolkman van d'Orizon Media in Castricum veel succes gewenst met zijn jonggeborene.

Jan van Gastel

Carpooling

Carpooling

Carpooling

Gaat u naar Tsjechië of Slowakije en bent u bereid iemand mee te nemen? Of bent u op zoek naar iemand met een vervoermiddel die naar Tsjechië of Slowakije gaat?

Neem dan contact op met ons lid de heer H. Truin; hij heeft op zich genomen de gegadigden tot elkaar te brengen. De heer Truin is dagelijks telefonisch bereikbaar onder telefoon nr. 020-692 5770